

סופית: המרכז באריאל יוכר כאוניברסיטה

היועמ"ש קבע בחוות דעת שהגיש כי אין מניעה, ושר הביטחון הורה להכיר במרכז כאוניברסיטה - חרף התנגדות ועד ראשי האוניברסיטאות

טלילה נשר 24.12.2012 18:34 עודכן ב: 19:43

שר הביטחון אהוד ברק הנחה הערב (שני) את אלוף פיקוד המרכז, ניצן אלון, להכריז על המרכז האוניברסיטאי באריאל כאוניברסיטה לכל דבר. החלטתו של ברק לאשר את המלצת המועצה להשכלה גבוהה יהודה ושומרון (מל"ג י"ש), התקבלה בעקבות חוות דעת של היועץ המשפטי לממשלה, יהודה וינשטיין, שניתנה מוקדם יותר היום ובה נקבע כי אין מניעה ממהלך זה - הכרה סופית במרכז כאוניברסיטה.

בחוות דעת שניתנה מוקדם יותר היום, על ידי המשנה ליועץ המשפטי לממשלה לענייני חקיקה, אורית קוקן, הובהר כי "בנסיבות העניין שבפנינו, אין מניעה כי המפקד הצבאי (בשטחים, ט"נ) יפעיל את שיקול דעתו לצורך קבלת החלטה בדבר אישור של ההכרה במסד כאוניברסיטה - עליה החליטה מל"ג י"ש ויאשרה, אם ימצא כך לנכון". בהודעה זו נכתב עוד כי על המפקד הצבאי בשטחים לתת "משקל ניכר לעמדתה של ממשלת ישראל, כפי שהביעה אותה בהחלטות המדיניות שקיבלה, בשנת 2005 ובשנה האחרונה, המביעות את עמדתה בדבר החשיבות הלאומית שבהקמתה של אוניברסיטה באריאל וחיזוק ההשכלה הגבוהה באזור".

בימין בירכו על ההחלטה. שר החינוך, גדעון סער, המשמש גם יו"ר המל"ג, אמר כי "הושלם מהלך ענק אותו הובלתי למרות אינספור התנגדויות בלתי ענייניות", ואילו יו"ר ישראל ביתנו, אביגדור ליברמן, אמר כי "זוהי הבטחה נוספת וחשובה של המפלגה שממומשת, והיא תתרום תחומה נוספת הן לחיזוק ההתיישבות והן לחיזוק ההשכלה הגבוהה".

מהמרכז האוניברסיטאי עצמו נמסר הערב כי "מדובר במהלך אקדמי, רציני וצודק, וכל נסיון להכתיים את חברי הוועדה והמרכז האוניברסיטאי אריאל בשומרון ולטעון כנגד ההליך, מהווה פגיעה בהשכלה הגבוהה בישראל". מנגד בוועד ראשי האוניברסיטאות (ור"ה), שעתירתם נגד ההחלטה עדיין תלויה בבג"ץ, אמר אמש כי "צר לם שהיועץ המשפטי לממשלה נתן גיבוי למהלך לקוי הנגוע באינטרסים פוליטיים ובשיקולים זרים, וסופו שימיט אסון על ההשכלה הגבוהה בישראל".

בספטמבר האחרון החליטה הממשלה להכיר במרכז האוניברסיטאי באריאל כאוניברסיטה, אך התנתה החלטה זו בחוות דעתו של היועץ המשפטי לממשלה באשר להמשך הליכי האישו. המועצה להשכלה גבוהה יהודה ושומרון, הגוף האקדמי הפועל בשטחים כמקבילה של המועצה להשכלה גבוהה במדינת ישראל, קבע גם הוא כי יש להכיר במרכז האוניברסיטאי כאוניברסיטה.

לפי תקנון המועצות האזוריות ביהודה ושומרון, מוסמך אלוף פיקוד המרכז למלא את תפקידי הממשלה באזור, בהקבלה לסמכות הממשלה ביחס להחלטות המועצה להשכלה גבוהה בישראל. לפיכך הוא נדרש לשאלת האישור של החלטת מל"ג י"ש, שדחתה את חוות דעתה של הוועדה לתכנון ולתקצוב (ות"ת) שהתנגדה להכרה באוניברסיטה נוספת, נוכח ההשלכות הצפויות על ידה למערכת ההשכלה הגבוהה בישראל.

ועד ראשי האוניברסיטאות עתר כבר לפני למעלה מ-4 חודשים נגד ההחלטה, ואולם עד היום טרם נקבע מועד לדיון בעתירה. במקום זאת, מאז הגשת העתירה נתן שופט בית המשפט העליון, אליקים חבינשטיין, שש דחיות שונות להגשת תגובות, מתוך ארבע היו של מל"ג יו"ש, פעם נוספת היתה של המפקד הצבאי בשטחים (אלוף פיקוד המרכז) ושר הביטחון. לאור האישור שניתן היום, עתידה העתירה להיות מוכרעת רק בדיעבד – לאחר שהאוניברסיטה באריאל כבר תיקום.

בעתירה של ור"ה נטען כי החלטת מל"ג יו"ש להפוך את המכללה באריאל לאוניברסיטה היא "פגמה באופן חמור, בחוקיותה, בסבירותה, ובפגמים מהותיים ומשמעותיים מתחום המשפט המנהלי, ולרבות נגיעה בניגוד עניינים, בשיקולים זרים, במסד נתונים חלקי ושגוי ופגמים נוספים היורדים לשורשו של עניין, המחייבים הכרזה על בטלותה". בעתירה נכתב כי "בשלושת השיקולים המרכזיים בהחלטה על הכרה כאוניברסיטה, דהיינו: השיקול האקדמי, השיקול התכנוני, והשיקול התקציבי, נפלו פגמים חמורים היורדים לשורשו של עניין, וכל אחד מהם לבדו מחייב ביטולה של ההחלטה".

ור"ה טוען כי במשך מספר שנים "נתפר" מהלך, ששלושת השיקולים הללו זרים לו, להכרה במכללה באריאל כאוניברסיטה, ויהי מה". עוד נטען כי ההחלטה התקבלה על-ידי מל"ג יו"ש שעניינה האזור הספציפי בלבד, וכי אין לה כלים לשקול את כלל השיקולים הרלוונטיים למערכת המחקר וההשכלה הגבוהה במדינת ישראל.

בעתירת ראשי האוניברסיטאות נטען עוד כי "ההחלטה התקבלה בניגוד עניינים, כאשר מל"ג יו"ש בראשות פחפ' עמוס אלטשולר אישרה דו"ח של ועדה "מקצועית" בראשה עמד אותו פחפ' אלטשולר; אותה ועדת אלטשולר קבעה קריטריונים בלתי סבירים באופן קיצוני להכרה כאוניברסיטה ולא שקלה את נתוני המרכז האוניברסיטאי אריאל לנתוניה של אוניברסיטה כלשהי, בארץ או בעולם, אלא רק ביחס לעצמה. הוועדה כלל לא אספה נתונים ביחס למרכז האוניברסיטאי אריאל אלא ניזונה מנתונים עצמיים של המרכז מבלי שאלה אומתו על-ידה".